

Första delårsöversikten för 2022 för tiden 1.1-30.4.2022

VD/5878/02.01.02.00/2022

RV/MR/PK/JT/KW

I enlighet med anvisningarna för verkställandet av budgeten får stadsstyrelsen och stadsfullmäktige rapporter om utfallet av budgetanslagen och de bindande målen tertialvis för januari–april, januari–augusti och för hela året i samband med bokslutet. Den första delårsöversikten 2022 har utarbetats i enlighet med läget 30.4.2022.

Omvärldens utveckling

Enligt statistikcentralens förhandsuppgifter var Vandas invånarantal omkring 239 900 personer i mars 2022. Befolkningsökningen i Vanda har tydligt mattats av efter att coronapandemin började. Invånarantalet har under januari–mars ökat med 681 invånare, vilket är tydligt färre än under åren 2019 och 2020. I flyttrörelserna mellan kommunerna förlorade Vanda 181 personer medan den naturliga befolkningstillväxten, dvs. överskottet födda i relation till avlidna, uppvisade en ökning på 157 personer och nettoinvandringen en ökning på 561 personer.

I en jämförelse mellan de största städerna har Vanda haft den näst snabbaste befolkningstillväxten. Under början av året har Esbo vuxit snabbare, 1302 personer. Esbo har tydligt lyckats öka nettomigrationen mellan kommunerna och här skiljer sig Esbo från de övriga stora städerna. Även i Tammerfors och Uleåborg har befolkningen ökat genom nettomigrationen mellan kommunerna, men betydligt mindre än i Esbo. De övriga stora städerna har förlorat befolkning i nettomigrationen mellan kommunerna, Helsingfors till och med 745 personer. Tack vare nettoinvandringen ökade befolkningen i Helsingfors med 253 personer i början av året. Befolkningen i Kuopio, Lahtis och Björneborg minskade i början av året.

Arbetslösheten i Vanda minskade under hela början av året och antalet arbetslösa var tydligt färre än ett år tidigare. Medan Vanda i mars 2021 hade 18 840 arbetslösa hade antalet i mars 2022 redan sjunkit till 14 288 arbetslösa. Arbetslösheten är dock ännu på en betydligt högre nivå än under motsvarande tidpunkt före pandemin. År 2019 var antalet arbetslösa endast 9 830 vid motsvarande tidpunkt.

Det som kan anses vara oroväckande i utvecklingen när det gäller arbetslösheten är den höga nivån på långtidsarbetslösheten. Långtidsarbetslösheten började öka snabbt genast efter att pandemin hade börjat och den blev hastigt högre än den tidigare toppen som var 2017. I mars 2022 hade Vanda 6 506 långtidsarbetslösa och antalet har sjunkit något från toppsiffrorna vid årsskiftet 2021 och 2022. Då var antalet långtidsarbetslösa något över 6 700. Minskningen av långtidsarbetslösheten förväntas ändå vara långsam och detta upprätthåller den också annars höga nivån arbetslösheten.

Ungdomsarbetslösheten ökade också snabbt efter att pandemin hade börjat. Typiskt för ungdomsarbetslösheten är att den varierar tydligt enligt period. Denna variation gör det svårare att undersöka trenden, men ungdomsarbetslösheten håller dock ändå tydligt på att minska. Ungdomsarbetslösheten ligger ändå på en betydligt högre nivå än före pandemin.

Arbetslösheten har utvecklats ungefär på samma sätt i de sex största städerna. Vanda hade den näst lägsta arbetslösheten bland de sex största städerna före coronakrisen, men den ökade snabbare än i de flesta andra städerna och sjönk långsammare. Under några månader hade Vanda den högsta

arbetslösheten bland de stora städerna, men från och med slutet av år 2021 sjönk den och var lägre än i Åbo. I mars 2022 hade Vanda den näst högsta arbetslösheten bland de stora städerna. Visserligen var arbetslöshetsgraden i Uleåborg, 11,1 procent, endast något lägre än i Vanda där den var 11,3 procent. Helsingfors och Tammerfors arbetslöshetsgrader ligger väldigt nära varandra. I Helsingfors var arbetslöshetsgraden 10,3 procent och i Tammerfors 10,1 procent. Esbo har den lägsta arbetslöshetsgraden av de stora städerna. Den var 8,4 procent i mars 2022.

Före utgången av mars har det beviljats klart mindre bygglov i Vanda än under tidigare år. Från början av året hade det beviljats bygglov för 372 bostäder i Vanda. Vid samma tidpunkt året innan hade det beviljats 951 tillstånd. Bostadsbyggandet har inletts för endast 400 bostäders del, då antalet påbörjade bostadsbyggnader före motsvarande tidpunkt år 2021 var 736. Antalet bostäder som färdigställts i Vanda är 503, då det året innan färdigställdes 464 bostäder.

Utvecklingen av skattefinansieringen

Prognostiseringen av ekonomin år 2022 försvårades efter att Ryssland 24.2.2022 inlett ett anfallskrig mot Ukraina. Innan kriget höll Finlands ekonomi på att återhämta sig snabbt från den nedgång som orsakades av coronapandemin. Utgångspunkten för de ekonomiska prognoserna är att den ekonomiska tillväxten fortsätter men mattas av tydligt. Förutom kriget ger också det faktum att coronapandemin inte alls ännu är över upphov till osäkerhet. Det råder således en betydande osäkerhet i anknytning till ekonomin. I Vanda syns pandemins verkningar fortfarande kraftigt i flygtrafiken och de funktioner som har anknytning till den. På grund av de sanktioner som orsakas av kriget i Ukraina kan de finländska flygbolagen inte tillsvidare inte flyga till Asien via Rysslands luftrum, vilket försvagar bland annat Finnairs återhämtning från pandemins verkningar.

Under januari–april 2022 har staden fått skatteinkomster på sammanlagt 430,4 milj. euro (2021: 403,5 milj. euro), varav 356,4 milj. euro i kommunalskatt (2021: 342,1 milj. euro), 63,0 milj. euro i samfundsskatt (2021: 52,3 milj. euro) och 11,0 milj. euro i fastighetsskatt (2021: 9,0 miljoner euro).

I hela landet har kommunerna i januari–april redovisats 5,3 procent mer i kommunalskatter jämfört med året innan, och i Vanda var ökningen 4,2 procent mer.

Kommunförbundet har i april uppdaterat sin kommunspecifika skatteram på grundval av 2020 års slutförda beskattning, inkomstutvecklingsstatistiken över inkomster underställda förskotts innehållning år 2021 (preliminär uppgift) samt den uppskattade befolkningsutvecklingen i de enskilda kommunerna. Vanda beräknas få omkring 25 milj. euro mindre i kommunalskatt år 2022 än vad man utgått från i budgeten. Detta förklaras av större skatteåterbäringar än beräknat när det gäller beskattningen 2021 och Ukrainakrigets inverkan på den allmänna ekonomin. Beskattningen för år 2021 blir klar i oktober, en eventuell justering av utdelningsandelen samt storleken på november månads redovisning bekräftas när den slutgiltiga beskattningen är klar. I december kommer man troligen även att justera kommungruppens och kommunernas andelar av förskotten för år 2022. Kommunförbundet uppdaterar nästa gång kommunalskatteprognosen för hela landet och de kommunspecifika ramarna i augusti och i slutet av september när man vet riktlinjerna för statens budget.

I januari–april inflöt sammanlagt 63,0 milj. euro i samfundsskatt till staden, vilket är en ökning med 20,5 procent jämfört med året innan. I hela landet uppgick motsvarande ökning i kommunernas samfundsskatter i jämförelse med fjolåret till 16,7 procent. Innevarande år minskar samfundsskatten som redovisas uppskattningsvis med sammanlagt omkring 10 procent i hela landet. Staten upphörde år 2022 med den tillfälliga höjningen på 10 procent av kommungruppens utdelning av samfundsskatten,

som var en del av kommunernas coronastöd under åren 2020–2021. Vandas samfundsskatteintäkter förutspås överskrida budgeten (85 milj. euro) med cirka 32 milj. euro. De förbättrade debiteringsprognoserna för skatteåret 2021 samt de influtna skatteinkomsterna under början av år 2022 som överträffade prognosen har inverkat på den goda utvecklingen i Vanda.

I januari–april har staden fått in 11,0 milj. euro i redovisad fastighetsskatt. Enligt kommunförbundets ram skulle Vanda år 2022 få 104,0 milj. euro i redovisad fastighetsskatt, vilket överskrider budgetprognosen med cirka 2,0 milj. euro.

Enligt prognosen kommer skatteinkomsterna som helhet att överskrida budgeten med 8 milj. euro. Skatteprognoserna preciseras under året.

Enligt finansministeriets beslut är stadens statsandel för basservicen 167,3 milj. euro, ersättningen för skatteförluster som åsamkats genom ändringarna i beskattningsgrunderna 92,7 milj. euro och finansieringen för bildnings- och kulturväsendet enligt undervisnings- och kulturministeriets beslut 21,7 milj. euro år 2022. Undervisnings- och kulturministeriets slutliga beslut kommer i slutet av året. Utgående från besluten skulle totalt 281,8 milj. euro inflyta i statsandelar, vilket är 0,2 milj. euro under det budgeterade.

Driftsekonomi

Under januari–april uppgick stadens, affärsverkens och fondernas verksamhetsintäkter till 173,8 milj. euro, verksamhetsutgifter till -579,6 milj. euro, medan verksamhetsbidraget var -405,8 milj. euro. Under januari–april har verksamhetsintäkterna förverkligats till 37 procent, verksamhetsutgifterna till 31 procent och verksamhetsbidraget till 29 procent i förhållande till budgeten.

Enligt prognosen ökar verksamhetsintäkterna till 523,6 milj. euro och verksamhetsutgifterna till -1 895,1 milj. euro. Verksamhetsintäkterna kommer enligt prognosen att överskrida budgeten med cirka 48,5 milj. euro eftersom staten fortfarande kompenserar kommunerna för de utgifter coronaepidemin medfört, i form av statsunderstöd som beräknas uppgå till 35 milj. euro. Verksamhetsutgifterna överskrider enligt budgetprognosen med cirka 42,3 milj. euro. Överskridningen förklaras av social- och hälsovårdens extra utgifter på 35 milj. euro på grund av utgifterna för coronaepidemin, men även utgiftsanslaget för den egna verksamheten beräknas överskridas med cirka 29 milj. euro. Arbetsmarknadsstödet kommunandel beräknas överskrida budgeten med cirka 3 milj. euro. Valfärdsområdesreformen ger upphov till både utgifter och inkomster för kommunerna, eftersom Vanda enligt social- och hälsovårdsministeriets anvisningar först betalar system- och ict-utgifter som gäller valfärdsområdet och fortsättningsvis tar ut kostnaderna av valfärdsområdet. Verksamhetsbidraget förutspås bli omkring 6,2 milj. euro bättre jämfört med budgeten.

Skatteinkomsterna förutspås överskrida budgeten med 8,1 miljoner euro. Inkomsterna från statsandelar förutspås förverkligas nästan helt enligt budgeten.

De finansiella intäkterna och kostnaderna förutspås förverkligas nästan helt enligt budgeten, räntekostnaderna beräknas underskrida budgeten en aning. Räntenivån stiger kraftigt och till exempel den fasta räntan för fem år har stigit med cirka 1,5 procent från årsskiftet, men detta har nästan ingen inverkan ännu på räntekostnaderna för år 2022.

Av- och nedskrivningar har i januari–april verkställts för 35,7 milj. euro och för hela året beräknas de uppgå till sammanlagt cirka 111,5 milj. euro.

I den första delårsöversikten för år 2022 prognostiseras ett årsbidrag på 103,2 miljoner euro, vilket överskrider budgeten med omkring 14,6 milj. euro. Resultatprognosen utmynnar enligt den prognos som sammanställts i slutet av april i ett underskott på cirka -8,4 milj. euro (i budgeten -23,0 milj. euro).

Investeringar

Inkomsterna i stadens, affärsverkens och fondernas investeringsdelar uppgick i januari–april till 2,6 milj. euro, investeringsdelens utgifter till -27,1 milj. euro och investeringsdelens netto låg på -24,4 milj. euro.

Investeringsanslagen för byggande beräknas underskrida budgeten med cirka 5,7 milj. euro. Den immateriella egendomen förutspås överskrida budgeten något, men prognosen preciseras hösten 2022.

Stadens, affärsverkens och fondernas totala investeringsutgifter förutspås år 2022 ligga på en nivå av 151,5 milj. euro och underskrida investeringsanslagen i budgeten med runt 5,4 milj. euro.

Investeringsinkomsterna förutspås uppgå till 6,9 miljoner euro och investeringsdelens netto till -144,7 miljoner euro.

Finansieringen

Nettopplåningen år 2022 beräknas ligga på högst 28,3 milj. euro, vilket är omkring 35 milj. euro mindre än i budgeten för det innevarande året (63,3 milj. euro). Staden amorterar under innevarande år de långfristiga lånen i enlighet med amorteringsplanerna för cirka 71,7 milj. euro. Det slutgiltiga nya lånebeloppet preciseras i slutet av hösten, när finansieringen har fått en mer exakt bild av budgetutfallet för det innevarande året och likviditetläget. Tillsvdare har staden inte lyft något nytt långfristigt lån på grund av det utmärkta likviditetläget.

Stadsstyrelsen 23.5.2022 § 7

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) att anteckna den första delårsöversikten för 2022 för kännedom och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att anteckna den första delårsöversikten för 2022 för kännedom.

Behandling:

Föredraganden avlägsnade ärendet från föredragningslistan.

Stadsstyrelsen 6.6.2022 § 10

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) att anteckna den första delårsöversikten för 2022 för kännedom och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att anteckna den första delårsöversikten för 2022 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.6.2022 § 5

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna den första delårsöversikten för 2022 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Bilaga 1: Vanda stads första delårsöversikt 2022
- Bilaga 2: De största dotterbolagens delårsöversikter 1/2022
- Bilaga 3: Rapportering av de bindande målen 1/2022

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 besvärsförbud

Närmare information:

Matti Ruusula, ekonomi- och strategidirektör, tfn 043 824 9254, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi
Päivi Kandolin, budgetchef, tfn 040 626 7613, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi